1. Bereishis 50: 13

וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בָנָיוֹ אַרְצָה כְּנַעַן וַיִּקבְּרוּ אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלֵה אֲשֶׁר קּנָה °אַבְרָהָם אָת־הַשַּׁדֶּה לַאֲחֲזַּת־קֹבֶר מֵאֶת עֶפְרֹּן הַחִתִּי עַל־פָּנֵי מַמְרָא:

His sons carried him to the land of Canaan, and buried him in the cave of the field of Machpelah, the field near Mamre, which Abraham had bought for a burial site from Ephron the Hittite.

2. Targum Yonatan Bereishis 50:13

But when his sons had brought him into the land of Kenaan, and the thing was heard by Esau the Wicked, he journeyed from the mountain of Gebala with many legions, and came to Hebron, and would not suffer Joseph to bury his father in the Double Cave. Then forthwith went Naphtali and ran, and went down to Mizraim, and came in that day, and brought the Instrument that Esau had written for Jacob his brother in the controversy of the Double Cave. And immediately he gave a sign to Hushim the son of Dan, who unsheathed the sword and struck off the head of the Wicked Esau, and the head of Esau rolled into the midst of the cave, and rested upon the bosom of Yizhak his father; and the sons of Esau buried his body in the double field, and afterward his sons buried him in the cave of the field of Machpelah, the field near Mamre, which Abraham had bought for a burial site from Ephron the Hittite.

3. Sota 13

חושים בריה דדן תמן הוה ויקירן ליה אודניה אמר להו מאי האי ואמרו ליה קא מעכב האי עד דאתי נפתלי מארעא דמצרים אמר להו ועד דאתי נפתלי מארעא דמצרים יהא אבי אבא מוטל בבזיון שקל קולפא מחייה ארישיה נתרן עיניה ונפלו אכרעא דיעקב פתחינהו יעקב לעיניה ואחיך והיינו דכתיב (תהלים נח, יא) ישמח צדיק כי חזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע

The Gemara relates: Hushim, the son of Dan, was there and his ears were heavy, i.e., he was hard of hearing. He said to them: What is this that is delaying the burial? And they said to him: This one, Esau, is preventing us from burying Jacob

until Naphtali comes back from the land of Egypt with the bill of sale. He said to them: And until Naphtali comes back from the land of Egypt will our father's father lie in degradation? He took a club [kulepa] and hit Esau on the head, and Esau's eyes fell out and they fell on the legs of Jacob. Jacob opened his eyes and smiled. And this is that which is written: "The righteous shall rejoice when he sees the vengeance; he shall wash his feet in the blood of the wicked" (Psalms 58:11).

באותה שעה נתקיימה נבואתה של רבקה דכתיב (בראשית כז, מה) למה אשכל גם שניכם יום אחד ואע"ג דמיתתן לא ביום אחד הואי

At that moment the prophecy of Rebecca was fulfilled, as it is written that Rebecca said of Jacob and Esau: "Why should I be bereaved of you both in one day?" (Genesis 27:45), as Rebecca foresaw that the future bereavement for both her sons would be on the same day. The Gemara comments: And although their deaths were not on the same day, in any event their burials were on the same day, as Esau was killed and buried on the same day that Jacob was buried.

4. Bereishis Rabba 93:7

ָּמִיָּד כָּעַס יְהוּדָה וְשָׁאַג בְּקוֹל גָּדוֹל וְהָלַךְ קוֹלוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת פַּרְסָה עַד שָׁשָּׁמַע חוּשִׁים בֶּן דָּן , וְקפַץ מֵאֶכֶץ כְּנַעַן וּבָא אֵצֶל יְהוּדָה וְשָׁאֲגוּ שְׁנֵיהֶם וּבִקשָׁה אֶכֶץ מִצְרַיִם לֵהָפֵּךְ, עְלֵיהֶם אָמֵר אִיּוֹב (איוב ד, י): שַׁאֲגַת אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל. שַׁאֲגַת אַרְיֵה, זֶה יְהוּדָה, שֶׁכָּתוּב בּּוֹ (בראשית מט, ט): גּוּר אַרְיֵה יְהוּדָה. וְקוֹל שָׁחַל, זֶה חוּשִׁים בֶּן דָּן, שֶׁשְׁנֵיהֶם נִמְשְׁלוּ כַּאֲרִי, שֶׁנֶּאֱמֵר מט, ט): גּוּר אַרְיֵה יְהוּדָה. וְקוֹל שָׁחַל, זֶה חוּשִׁים בָּן דָּן, שֶׁשְׁנֵיהֶם נִמְשְׁלוּ כַּאֲרִי, שְׁנֶּאֱמֵר . (דברים לג, כב): וּלְדַן אַמֵּר דַּן גּוּר אַרְיֵה

5. Pirkei D'Rebbi Eliezer 39:14

וכשבאו למערת המכפלה בא עליהם עשו מהר חורב לחרחר ריב, ואמ' שלי הוא מערת המכפלה, מה עשה יוסף שלח לכבוש במזלות ולירד למצרים, ולעלות כתב עולם שהיה בינם, לכך הלך נפתלי שהוא אילה שלוחה. חושים בן דן היה פגום באזנו ובלשונו, אמ' להם מפני מה אנחנו יושבין כאן, הראהו באצבעו אמ' לו בשביל האיש הזה שאינו מניח אותנו לקבור את יעקב, שלף את חרבו והתיז את ראשו של עשו, ונכנס הראש לתוך מערת המכפלה, ואת גוייתו שלח לארץ אחוזתו בהר שעיר.

When they came to the Cave of Machpelah, Esau came against them || from Mount Horeb to stir up strife, saying: The Cave of Machpelah is mine. What did Joseph do? He sent Naphtali to subdue the constellations, and to go down to

Egypt to bring up the perpetual deed which was between them, therefore it is said, "Naphtali is a hind let loose" (Gen. 49:21). Chushim, the son of Dan, had defective hearing and speech, and he said to them: Why are we sitting here? He was pointing (to Esau) with his finger. They said to him: Because this man will not let us bury our father Jacob. What did he do? He drew his sword and cut off Esau's head with the sword, and took the head into the Cave of Machpelah. And they sent his body to the land of his possession, to Mount Seir.

6. Bereishis 25:7

ָויגָדָלוּ הַנְּעַרִים ויִהִי עשַׂו אָישׁ יִדְע ציִד אִישׁ שַּדֵה וִיעַקב אישׁ תַּם ישׁב אֹהַלִים:

When the boys grew up, Esau became a skillful hunter, a man of the outdoors; but Jacob was a mild man who stayed in camp.

Rashi:

ּרָכְמּוֹת אֶת אָבִיו בְּפִיו וְשׁוֹאֲלוֹ אַבָּא, הַאֵיךְ מְעַשְּׂרִין אֶת הַמֶּלַח וְאֶת הַתַּבֶּן? כַּסַבוּר אַבִיו שֶׁהוּא מִדַקדֵּק בְּמִצְוֹת

literally, understanding hunting — understanding how to entrap and deceive his father with his mouth. He would ask him, "Father how should salt and straw be tithed"? (although he knew full well that these are not subject to the law of tithe). Consequently his father believed him to be very punctilious in observing the divine ordinances.

7. Midrash Tehillim 18:32

מסורת אגדה היא יהודה הרג לעשו. אימתי בשעה שמת יצחק הלכו יעקב ועשו וכל השבטים לקבור אותו דכתיב (בראשית לה כט) ויקברו אותו עשו ויעקב בניו. והיו הולכין במערה ועומדין ובוכין והשבטים עומדין וחולקין כבוד ליעקב ויצאו חוץ למערה כדי שלא יהא יעקב נמאס ומתבזה לפניהם. השחיל עצמו עשו ונכנס למערה. נכנס יהודה אחריו אמר שמא הוא הורג לאבא בפנים. השחיל עצמו ונכנס ומצא את עשו שהיה מבקש להרוג את אביו מיד עמד יהודה והרגו מאחריו. ולמה לא הרגו מנגד פניו. שהיה קלסתר פניו דומות ליעקב לכך חלק לו כבוד והרגו מאחריו. והוא שאביו מברכו (שם מט ח) ידך בעורף אויביך

My enemy is on my neck. This verse refers to Yehuda. Rabbi Yehoshua ben Levi says there is a tradition that Yehuda killed Esav. When? At Yitzchak's funeral. Esav, Yaakov and the 12 tribes went to bury him, and they were all crying in the cave. The tribes went out to give their father respect, and Esav went in to seize an opportunity "Now I'll kill him as I promised – when my father dies." Yehuda saw, followed and realized Esav planned to kill his father. He followed, saw Esav poised to kill and killed him from behind. Why? Because he did not want to kill Esav from the front, because he looked like Yehuda's father. This is why Yaakov blessed him "Your hand is on the back of the neck of your enemy.

8. Rabbeinu Bachya Shemos 31:6

ואני הנה נתתי אתו את אהליאב בן אחיסמך למטה דן. אמר ר' חנינא אין לך גדול משבט יהודה ואין לך קטן משבט דן שהיה מן הלחינות, אמר הקב"ה יבא להזדווג לו שלא תהא רוחו גסה שגדול וקטן שווים לפני הקב"ה המשכן נעשה בשניהם זה משבט יהודה וזה משבט דן, ואף בית המקדש בשני שבטים אלו שלמה משבט יהודה וחירם משבט דן מצד אמו שכן כתוב בדברי הימים (דברי הימים ב ב׳:י״ג) בן אשה מן בנות דן.

"As for Me, here I have given him as an assistant Oholiav son of Achisamach of the tribe of Dan." We read in the name of Rabbi Chanina in Shemot Rabbah 40,4 that no tribe was more exalted than Yehudah and none was less regarded than the tribe of Dan, seeing he was descended from one of the maidservants of Yaakov. G'd decided that Betzalel and a descendant of Dan should partner each other so that neither Betzalel nor his tribe should become haughty. All human beings are equal before G'd. The fact that the Tabernacle was built by these two architects was an important object lesson teaching this parity between the tribes in their social standing. Interestingly enough, when Solomon built the Temple this pattern was repeated seeing that the principal participants in constructing it were Solomon of the tribe of Yehudah, and Chirom the son of a mother from the tribe of Dan (compare Chronicles II 2,13).

9. Bereishis 27:12

ָאוּלַיִ יְמֻשֵּׁנִי אָבִי וְהָיֵיתִי בְעֵינָיו כִּמְתַעְתָּעַ וְהֵבֵאתִי עָלַיָ קלָלָה וְלֹא בְרָכָה

If my father touches me, I shall appear to him as a trickster and bring upon myself a curse, not a blessing."

Ramban: And I wonder, why wasn't [Yaakov] afraid that he would recognize his voice? Since people are recognizable by their voices....Perhaps these brothers had similar voices....Or perhaps he changed his voice to speak like his brother because there are some people who are able to do this.

10. Bereishis 27:20-22

וַיּאמֶר יָצְחָקֹ'אֵל־בִּנוֹ מַה־זֶּה מִהַרְתָּ לִמִצֹא בְּנֵי וַיֹּאמֶר כֵּי הִקְרָה יִהוָה אֱלֹהֶיךְ לְפַנַי:

Isaac said to his son, "How did you succeed so quickly, my son?" And he said, "Because the LORD your God granted me good fortune."

ַוַּאָמֵר יָצְחַקֹּ אַל־יַעָקֹב גִּשַּה־נַּא וַאָמֵשָׁךְ בָּנֵי הַאַתַּה זֶה בִּנִי עֲשַׂו אִם־לְא:

Isaac said to Jacob, "Come closer that I may feel you, my son—whether you are really my son Esau or not."

ַויָּגַשׁ יַעָקָב אֵל־יַצְחַק אַבִּיִו וַיִּמְשָׁהוּ וַיֹּאמֵר הַקֹּל קוֹל יַעַקֹב וְהַיַּדֵיָם יִדִי עַשַּוּ

So Jacob drew close to his father Isaac, who felt him and wondered. "The voice is the voice of Jacob, yet the hands are the hands of Esau."

Beis Halevi 22:

וי"ל דגם בתחילה נתיירא עשו מזה וקודם שהלך מיצחק אמר לאביו סימן שיוודע שהוא עשו שישנה קולו כקולו של יעקב ולדבר בנחת כיעקב ולהזכיר שם שמים וזהו סימן שהוא עשו דאם יבא יעקב להטעות הרי מסתמא ישנה הוא קולו שידמה כקול עשו

11.Gitten 57b

והידים ידי עשו זו מלכות הרשעה שהחריבה את בתינו ושרפה את היכלנו והגליתנו מארצנו

"And the hands are the hands of Esau"; this is the wicked kingdom of Rome that destroyed our Temple, burned our Sanctuary, and exiled us from our land.

12. Bereishis 2:7

the LORD God formed man from the dust of the earth. He blew into his nostrils the breath of life, and man became a living being.

Onkelos: And the Lord God created man, dirt from the ground, and He blew into his nostrils a living soul, and it was for a speaking spirit in man.

13. Rashi bereishis 26:4

בן ארבעים שנה. עֵשָּׁו הָיָה נִמְשָׁל לַחֲזִיר, שֶׁנֶּאֱמֵר יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיָּעַר (תהילים פ'), הַחֲזִיר הַזֶּה כְּשֶׁהוּא שׁוֹכֵב, פּוֹשֵׁט טְלָפָיו, לוֹמֵר רְאוּ שֶׁאֲנִי טָהוֹר; כָּךְ אֵלּוּ גּוֹזְלִים וְחוֹמְסִים וּמַרְאִים עצְמָם כְּשֵׁרִים; כָּל מ' שָׁנָה הָיָה עֵשָּׁו צָד נָשִׁים מִתַּחַת בַּעְלֵיהֶן וּמְעַנֶּה אוֹתָם, כְּשֶׁהָיָה בֶּן מ' אָמֵר אַבָּא בֶּן מ' שָׁנָה נָשָׂא אִשָּׁה, אַף אֲנִי כֵן:

—Esau is compared to a boar, as it is said, (Psalms 80:14) "The boar from the wood doth ravage it". The boar when it lies down stretches forth its cloven hoof as much as to say, "See, I am a clean animal" (whilst really cloven hoofs are a feature of clean animals only in conjunction with another that is lacking in the swine). In the same way these dukes of Esau rob and extort and pretend to be honorable

14. Rashi Bereishis 25:30

ָהלעיטני. אֶפְתַּח פִּי וּשְׁפֹּךְ הַרְבֵּה לְתוֹכָהּ, כְּמוֹ שֶׁשָּׁנִינוּ אֵין אוֹבְסִין אֶת הַגָּמָל אֲבָל מַלְעִיטִין אוֹתוֹ:

I will open my mouth and you pour a lot in. The word is really used of feeding animals as we find the word in the Mishna, (Shabbat 155b) "One may not fatten up a camel on the Sabbath but one may put food (מלעיטין) into its mouth."

15. Nedarim 50a

ר' עקיבא איתקדשת ליה ברתיה (דבר) דכלבא שבוע שמע (בר) כלבא שבוע אדרה הנאה מכל נכסיה אזלא ואיתנסיבה ליה

Rabbi Akiva became betrothed to the daughter of bar Kalba Savua. When bar Kalba Savua heard about their betrothal, he took a vow prohibiting her from eating all of his property. Despite this, she went ahead and married Rabbi Akiva.

בסיתוא הוה גנו בי תיבנא הוה קא מנקיט ליה תיבנא מן מזייה אמר לה אי הואי לי רמינא ליך ירושלים דדהבא אתא אליהו אידמי להון כאנשא וקא קרי אבבא אמר להו הבו לי פורתא דתיבנא דילדת אתתי ולית לי מידעם לאגונה אמר לה ר' עקיבא לאנתתיה חזי גברא דאפילו תיבנא לא אית ליה

In the winter they would sleep in a storehouse of straw, and Rabbi Akiva would gather strands of straw from her hair. He said to her: If I had the means I would place on your head a Jerusalem of Gold, a type of crown. Elijah the prophet came and appeared to them as a regular person and started calling and knocking on the door. He said to them: Give me a bit of straw, as my wife gave birth and I do not have anything on which to lay her. Rabbi Akiva said to his wife: See this man, who does not even have straw. We should be happy with our lot, as we at least have straw to sleep on.

16.Shemos 17: 11-13

וָהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרֵיִם מֹשֶׁה יָדן וְגָבַר יִשְׂרָאֻל וְכַאֲשֶׁר יָנְיִחַ יָדוֹ וְגָבַר עְמַלַק:

Then, whenever Moses held up his hand, Israel prevailed; but whenever he let down his hand, Amalek prevailed.

ֿױדֵי מֹשֶׁה ׁכְּבֵדִיִּם וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂיִמוּ תַחְתָּיו וַיִּשֶּׁב עָלֶיהָ וְאַהְרֹן וְחוּר תַּמְכִוּ בְיָדִיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֵּה אֵחַדׁ וַיִּהִי יַדַיִו אֵמוּנַה עַד־בִּא הַשַּׁמֵשׁ:

But Moses' hands grew heavy; so they took a stone and put it under him and he sat on it, while Aaron and Hur, one on each side, supported his hands; thus his hands remained steady until the sun set.

(וַיַּחֲלְשׁ יִהוֹשָׁעֵ אֶת־עֲמַלֵּק וְאֶת־עַמוֹ לְפִי־חָרֶב: (פ

And Joshua overwhelmed the people of Amalek with the sword.